

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3120/2555

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ แปซิฟิกโจทก์ ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้เข้าดำเนินคดีแทน นางมโนทิพย์ จักรวาลธรรมจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 225, พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 184, ป.วิ.พ. มาตรา 249, พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 113, พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 282, พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 102, พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 195, ป.วิ.พ. มาตรา 172, พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 196, ป.วิ.พ. มาตรา 86, ป.วิ.พ. มาตรา 87

ย่อ / หลักกฎหมาย

ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างในอุทธรณ์จะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้ง แต่อุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้กล่าวอ้างเพียงพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 และเลขมาตราจำนวน 6 มาตรา เท่านั้น โดยมีได้บรรยายให้ปรากฏในอุทธรณ์ว่า กฎหมายและบทมาตราดังกล่าวมีหลักเกณฑ์สำคัญที่โจทก์จะต้องบรรยายประกอบข้อกล่าวอ้างมาในคำฟ้องด้วยอย่างไร อุทธรณ์ข้อนี้จึงไม่ชัดแจ้งและต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง จำเลยยื่นคำให้การต่อสู้คดีโดยในข้อ 2 ระบุว่า ".....โจทก์ไม่ได้เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โจทก์จึงไม่สามารถซื้อขายหลักทรัพย์ตามคำฟ้องในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จริง เพราะการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 184 แห่ง พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 กระทำได้โดยบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิก....." จึงเป็นข้อต่อสู้ในประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์มีสิทธิดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่เท่านั้น หาได้ให้การต่อสู้ว่าคำฟ้องของโจทก์ต้องบรรยายข้อเท็จจริงให้เข้าข้อกฎหมายตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 184 จึงจะเป็นฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายดังที่จำเลยยกขึ้นในชั้นฎีกาไม่ ฎีกาของจำเลยในข้อนี้จึงนอกคำให้การถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ เป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ตามบัญชีอัตราอากรแสตมป์ข้อ 5 ท้ายประมวลรัษฎากรระบุว่า "5. กู้ยืมเงิน หรือการตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคารค่าอากรแสตมป์ 1 บาท ทุกจำนวนเงิน 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่งยอดเงินที่กู้ยืมหรือตกลงให้เบิกเกินบัญชี" ตามบทบัญญัติดังกล่าวระบุเอกสารไว้เพียง 2 ประเภท คือสัญญากู้เงินกับสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคาร สัญญากู้เงินมีความแตกต่างจากสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี เนื่องจากการกู้เงินคู่สัญญาย่อมจะทราบจำนวนเงินอันเป็นวัตถุประสงค์ของสัญญาได้ทันที และสามารถปิดอากรแสตมป์ไปตามจำนวนดังกล่าวได้ แต่สัญญาเบิกเงินเกินบัญชีแม้ในทางปฏิบัติจะเรียกว่าสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี แต่ก็มีใช้สัญญากู้เงินทั่วไป เนื่องจากขณะทำสัญญาเป็นเพียงการกำหนดวงเงินที่ลูกหนี้จะทำการก่อหนี้ได้เท่านั้น ส่วนลูกหนี้จะขอกู้และเป็นหนี้ในจำนวนใดยังไม่ทราบแน่ชัดในขณะทำสัญญา บัญชีอัตราอากรแสตมป์จึงระบุไว้ให้ถือเอาวงเงินที่ตกลงให้เบิกเกินบัญชีเป็นจำนวนที่จะคำนวณค่าอากรแสตมป์ หาใช่จำนวนที่เป็นหนี้กันจริงไม่ เมื่อพิจารณาถึงสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด ที่กำหนดวัตถุประสงค์ให้บริษัทตัวแทนจ่ายเงินทรงอันถือเป็นเงินกู้ยืมเพื่อชำระค่าหลักทรัพย์ที่ลูกค้าสั่งซื้อ โดยให้มีการหักทอนบัญชีกันเป็นครั้งคราว หรือบันทึกข้อตกลงในการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์โดยมีหลักทรัพย์นั้นมาวางเป็นประกัน แสดงว่าในขณะทำสัญญายังไม่

ทราบจำนวนยอดเงินที่เป็นหนี้ควรทราบแต่เพียงวงเงินที่อนุมัติไว้ตามใบคำขอเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ตามวงเงินจะบังเกิดมีขึ้นหรือไม่ก็ไม่เป็นที่แน่ชัด อยู่ที่ว่า การสั่งซื้อของลูกค้าและการหักถอนบัญชีอื่นจะมีระหว่างคู่สัญญา กรณีถือไม่ได้ว่าเป็นการปฏิบัติตามความประสงค์ของข้อ 5. แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ คงมีลักษณะเป็นเพียงการกำหนดวงเงินเพื่อหักถอนบัญชีเดินสะพัด แต่ข้อ 5 แห่งบัญชีดังกล่าวกำหนดให้การตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคารเท่านั้นที่จะเสียค่าอากรแสตมป์ตามยอดที่ตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชี หากได้บัญชีรวมมาถึงสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด ดังที่ปรากฏในคดีนี้ด้วยไม่ และกรณีไม่อาจตีความหมายที่กำหนดไว้ให้ครอบคลุมถึงได้ จึงต้องถือว่าสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัดมิใช่เอกสารที่มีการระบุไว้ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ท้ายประมวลรัษฎากร แม้มิได้ปิดอากรแสตมป์ศาลชอบที่จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้ จำเลยต่อสู้คดีโดยเริ่มจากคำให้การ การนำสืบพยานจำเลย อุทธรณ์และฎีกาขึ้นมาโดยตลอดว่า สภาพแห่งข้อหาที่โจทก์ฟ้อง เป็นเรื่องบริษัทหลักทรัพย์และตัวแทนนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ต้องปฏิบัติและเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษโดยเฉพาะ แต่ไม่ปรากฏในทางนำสืบของจำเลย ว่า บทกฎหมายพิเศษที่จำเลยยกขึ้นกล่าวอ้างได้บัญญัติให้การสั่งซื้อหรือการบังคับขายหลักทรัพย์จะต้องจัดทำเป็นหนังสือ ในทางตรงกันข้ามกลับปรากฏจากสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด ซึ่งจำเลยทำไว้ต่อโจทก์ ในข้อ 1 "...คำว่า "คำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ หมายความว่า คำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยวาจา โดยโทรสาร โทรพิมพ์ หรือโดยวิธีอื่นใด" จึงเห็นได้ว่า คำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือเสมอไป ฉะนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ใช้ดุลพินิจรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยคดีมานั้น จึงหาเป็นการรับฟังพยานหลักฐานที่ผิดกฎหมายดังที่จำเลยยกขึ้นเป็นข้อฎีกาไม่ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยประเด็นตามคำให้การ ข้อ 7 ว่า หากโจทก์ไม่ดำเนินการบังคับขายหลักทรัพย์ของจำเลยตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำเลยก็สามารถสั่งขายหลักทรัพย์ของตนได้ ดังนั้น หากโจทก์ไม่ดำเนินการบังคับขาย จำเลยก็ไม่หลุดพ้นจากความรับผิด อันเป็นการวินิจฉัยตามประเด็นซึ่งเกิดจากคำให้การ ข้อ 7 ของจำเลยแล้ว ซึ่งหากจำเลยไม่เห็นด้วยกับข้อวินิจฉัยของศาลชั้นต้น ก็ชอบที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์โต้แย้งข้อวินิจฉัยในประเด็นนี้ของศาลชั้นต้น แต่จำเลยกลับบรรยายอุทธรณ์เกี่ยวกับข้อต่อสู้ในคำให้การ ข้อ 7 อยู่ในอุทธรณ์หน้าที่ 14 ข้อ 1.7 ในทำนองว่าศาลชั้นต้นจะต้องวินิจฉัยให้จำเลยทุกข้อที่จำเลยกล่าวอ้างทั้ง ๆ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยให้ตามประเด็นที่ยกขึ้นในคำให้การแล้ว ฉะนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยเพราะเป็นอุทธรณ์ที่ไม่เป็นสาระ จึงชอบแล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 3,236,622.63 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 27 ต่อปี ของต้นเงิน 2,865,657.39 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 2,865,657.39 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ 18 มีนาคม 2540 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ แต่ดอกเบี้ยก่อนวันฟ้อง (วันที่ 10 กันยายน 2540) ให้ไม่เกิน 370,965.24 บาท กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ กำหนดค่าทนายความ 12,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาล ให้ใช้แทนตามทนายที่โจทก์ขณะคดี จำเลยอุทธรณ์ คดีอยู่ระหว่างส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่โจทก์ โจทก์ถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องขอ

เข้าดำเนินคดีแทนโจทก์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ให้จำเลยใช้ ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ 8,000 บาท แทนโจทก์ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และ เศรษฐกิจวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการแรกว่า ที่ศาลอุทธรณ์ไม่ รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ว่า ฟ้องเคลือบคลุมเพราะสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างอันอาศัย เป็นหลักตามที่โจทก์บรรยายในฟ้อง มิได้กล่าวถึงพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 184, 113, 282, 102, 195 และมาตรา 196 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษ โดย ศาลอุทธรณ์ให้เหตุผลว่า เป็นอุทธรณ์ในข้อกฎหมายที่ไม่ขัดแย้ง จึงต้องห้ามตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่งนั้น ชอบหรือไม่ เห็นว่า ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ ยกขึ้นอ้างในอุทธรณ์จะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้ง แต่อุทธรณ์ของจำเลยในข้อนี้กล่าวอ้างเพียง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 และเลขมาตรา จำนวน 6 มาตรา เท่านั้น โดยมีได้บรรยายให้ปรากฏในอุทธรณ์ว่า กฎหมายและบทมาตราดังกล่าวมีหลักเกณฑ์สำคัญ ที่โจทก์จะต้องบรรยายประกอบข้อกล่าวอ้างมาในฟ้องด้วยอย่างไร อุทธรณ์ข้อนี้จึงไม่ชัดแจ้งและ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับ วินิจฉัยให้ ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น สำหรับฎีกาของจำเลยในประการที่สองว่า โจทก์ ไม่ได้เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โจทก์จึงไม่สามารถซื้อขายหลักทรัพย์ใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การที่โจทก์มิได้บรรยายฟ้องให้ข้อเท็จจริงเข้าตามหลักเกณฑ์ที่ บัญญัติในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 184 จึงขัดต่อ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 และเป็นฟ้องที่มีข้อบกพร่องกฎหมายนั้น ปรากฏว่า จำเลยยื่นคำให้การต่อสู้คดี โดยในข้อ 2 ระบุว่า ".....โจทก์ไม่ได้เป็นสมาชิกของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โจทก์จึงไม่สามารถซื้อขายหลักทรัพย์ตามฟ้องใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จริง เพราะการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 184 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 กระทำได้โดยบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิก..." จึงเป็นข้อต่อสู้ในประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์มีสิทธิ ดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่เท่านั้น หาได้ให้การต่อสู้ ว่าคำฟ้องของโจทก์ต้องบรรยายข้อเท็จจริงให้เข้าข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 184 จึงจะเป็นฟ้องที่ข้อบกพร่องกฎหมาย ดังที่จำเลยยกขึ้นในชั้น ฎีกาไม่ ฎีกาของจำเลยในข้อนี้จึงนอกคำให้การถือไม่ได้ว่าเป็นข้อที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบ ในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการที่สามมีว่า สัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัดเป็นการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ เมื่อมิได้ปิด อาคารแสดมภ์จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่งได้หรือไม่ เห็นว่า ตามบัญชีอัตราอาคารแสดมภ์ ข้อ 5 ท้ายประมวลรัษฎากรระบุว่า "5. กู้ยืมเงิน หรือการตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคารค่า อาคารแสดมภ์ 1 บาท ทุกจำนวนเงิน 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่งยอดเงินที่กู้ยืมหรือ ตกลงให้เบิกเกินบัญชี" ตามบทบัญญัติดังกล่าวระบุเอกสารไว้เพียง 2 ประเภท คือสัญญากู้เงินกับ สัญญาเบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคาร สัญญากู้เงินมีความแตกต่างจากสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี เนื่องจากการกู้เงินคู่สัญญาย่อมจะทราบจำนวนเงินอันเป็นวัตถุประสงค์ของสัญญาได้ทันที และ สามารถปิดอาคารแสดมภ์ไปตามจำนวนดังกล่าวได้ แต่สัญญาเบิกเงินเกินบัญชีแม้ในทางปฏิบัติจะ เรียกว่าสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี แต่ก็มีใช้สัญญากู้เงินทั่วไป เนื่องจากขณะทำสัญญาเป็นเพียงการ

กำหนดวงเงินที่ลูกหนี้จะทำการก่อหนี้ได้เท่านั้น ส่วนลูกหนี้จะขอกู้และเป็นหนี้ในจำนวนใดยังไม่ทราบแน่ชัดในขณะที่ทำสัญญา ด้วยเหตุนี้บัญชีอัตราดอกเบี้ยจึงระบุไว้ให้ถือเอาวงเงินที่ตกลงให้เบิกเงินบัญชีเป็นจำนวนที่จะคำนวณค่าดอกเบี้ย หารจำนวนที่เป็นหนี้กันจริงไม่ ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด ที่กำหนดวัตถุประสงค์ให้บริษัทตัวแทนจ่ายเงินตรงอันถือเป็นเงินกู้ยืมเพื่อชำระค่าหลักทรัพย์ที่ลูกค้าสั่งซื้อ โดยให้มีการหักทอนบัญชีกันเป็นครั้งคราว หรือบันทึกข้อตกลงในการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์โดยมีหลักทรัพย์นั้นมาวางเป็นประกัน แสดงว่าในขณะที่ทำสัญญายังไม่ทราบจำนวนยอดเงินที่เป็นหนี้ควรทราบแต่เพียงวงเงินที่อนุมัติไว้ตามใบคำขอเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้ตามวงเงินจะบังเกิดมีขึ้นหรือไม่ก็ไม่เป็นที่แน่ชัด อยู่ที่ว่าลูกค้าและการหักทอนบัญชีอื่นจะมีระหว่างคู่สัญญากรณีถือไม่ได้ว่าเป็นการปฏิบัติตามความประสงค์ของข้อ 5. แห่งบัญชีอัตราดอกเบี้ย คงมีลักษณะเป็นเพียงการกำหนดวงเงินเพื่อหักทอนบัญชีเดินสะพัด แต่ข้อ 5 แห่งบัญชีดังกล่าวกำหนดให้การตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคารเท่านั้นที่จะเสียค่าดอกเบี้ยตามยอดที่ตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชี หากได้บัญชีรวมมาถึงสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด ดังที่ปรากฏในคดีนี้ด้วยไม่ และกรณีไม่อาจตีความหมายที่กำหนดไว้ให้ครอบคลุมถึงได้ จึงต้องถือว่าสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด มิใช่เอกสารที่มีการระบุไว้ในบัญชีอัตราดอกเบี้ยท้ายประมวลรัษฎากร แม้มิได้ปิดอากรแสตมป์ศาลชอบที่จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีนี้ได้ ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการที่สี่มีว่า อุทธรณ์ของจำเลยในข้อที่ว่า สัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด แตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 102, 113, 196, 282 และมาตรา 283 เป็นอุทธรณ์ที่ขัดแย้ง ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยชอบหรือไม่ เห็นว่า จำเลยกล่าวอ้างในอุทธรณ์ข้อนี้เพียงว่า สัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และบัญชีเดินสะพัด แตกต่างไปจากหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 113 และเป็นความผิดมิโทษทางอาญาตามมาตรา 282 และ 283 ขึ้นมาลอย ๆ โดยมีได้ให้ข้อเท็จจริงที่จำเลยอ้างว่าแตกต่างกัน อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย อุทธรณ์ของจำเลยจึงไม่ขัดแย้ง ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยให้ ชอบแล้วฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการที่ห้ามีว่า พยานหลักฐานโจทก์ที่ศาลอุทธรณ์ใช้ดุลพินิจรับฟังว่า จำเลยได้สั่งซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทสหธนกิจไทย จำกัด (มหาชน) (TFS) และบริษัทพัฒนสิน จำกัด (มหาชน) (CNS) โดยโจทก์ทรงจ่ายเงินชำระราคาจำนวน 7,009,667.59 บาท แทนจำเลยไปก่อน ต่อมามูลค่าหลักทรัพย์ดังกล่าวลดลงและจำเลยไม่หาหลักประกันเพิ่ม โจทก์จึงบังคับขายหลักทรัพย์ของจำเลยได้เงินประมาณ 2,180,000 บาท หักทอนบัญชีแล้ว คงเหลือยอดหนี้จำนวน 4,830,071.91 บาท กับโจทก์นำตัวสัญญาใช้เงินซึ่งจำเลยวางเป็นหลักประกันมาหักชำระหนี้ คงเหลือยอดหนี้จำนวน 2,865,657.39 บาท ตามใบชำระบัญชีลูกค้ามาร์จิ้นและเอกสารรายการรับชำระเงิน เป็นการรับฟังพยานหลักฐานที่ผิดกฎหมาย เพราะไม่มีเอกสารการสั่งซื้อหรือบังคับขายหลักทรัพย์ จึงต้องห้ามมิให้รับฟังพยานบุคคลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 86, 87 และมาตรา 94 นั้น เห็นว่า จำเลยต่อสู้คดีโดยเริ่มจากคำให้การ การนำสืบพยานจำเลย อุทธรณ์และฎีกาขึ้นมาโดยตลอดว่า สภาพแห่งข้อหาที่โจทก์ฟ้อง เป็นเรื่องบริษัทหลักทรัพย์และตัวแทนนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ต้องปฏิบัติและเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ

ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษโดยเฉพาะ แต่ไม่ปรากฏในทางนำสืบของจำเลย ว่า บทกฎหมายพิเศษที่จำเลยยกขึ้นกล่าวอ้างได้บัญญัติให้การสั่งซื้อหรือการบังคับขายหลักทรัพย์ จะต้องจัดทำเป็นหนังสือ ในทางตรงกันข้าม กลับปรากฏจากสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์และ บัญชีเดินสะพัด ซึ่งจำเลยทำไว้ต่อโจทก์ ในข้อ 1 "...คำว่า "คำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ ให้หมายความรวมถึง คำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยวาจา โดยโทรสาร โทรศัพท์ หรือโดยวิธีอื่นใด" จึงเห็นได้ว่า คำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือเสมอไป ฉะนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ใช้ดุลพินิจรับฟัง พยานหลักฐานและวินิจฉัยคดีมานั้น จึงหาเป็นการรับฟังพยานหลักฐานที่ผิดกฎหมายดังที่จำเลย ยกขึ้นเป็นข้อฎีกาไม่ ซึ่งรวมทั้งการที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยข้อเท็จจริงในเรื่องที่โจทก์นำ ตัวสัญญาใช้เงินของจำเลยมาหักชำระหนี้ที่ปรากฏในรายการรับชำระเงิน ที่นางสาวพรทิพย์ พยานโจทก์ และเป็นพนักงานของโจทก์ปฏิบัติหน้าที่รับคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์จากลูกค้า เบิกความว่าเป็นเงินประมาณ 20,000,000 บาท ดังที่ปรากฏในช่องที่ 3 และศาลชั้นต้นกากบาท สีแดงเหนือด้านบนและใต้ด้านล่างของช่องไว้ ว่าเป็นการพิมพ์ผิด ซึ่งศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย เพราะ มีเหตุผลรองรับจากการรวมยอดเงินทั้งหมดในช่องที่ 3 ดังกล่าว ก็จะได้จำนวนเงิน 2,224,789.91 บาท เมื่อหักดอกเบี้ยค้างชำระตามที่ระบุในช่องที่ 5 "ดอกเบี้ยจากหนี้ค้างชำระ" ทั้งช่อง จำนวน 149,648.18 บาท ก็จะได้จำนวนเงินที่นำไปหักชำระหนี้โดยหักดอกเบี้ยไปแล้วจำนวน 2,075,141.73 บาท สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏ นอกจากนี้ การที่โจทก์บังคับขายหลักทรัพย์ บริษัทพัฒนสิน จำกัด (มหาชน) (CNS) ของจำเลยไปจำนวน 63,400 หุ้น มิได้ขายไปจำนวนที่ จำเลยมีอยู่ทั้งหมด 65,500 หุ้น ก็เป็นการเสียประโยชน์ของโจทก์เอง ส่วนการที่จำเลยนำสืบโดย อ้างส่งรายการบังคับขายหลักทรัพย์ของจำเลย ว่า แตกต่างกับรายการบังคับขาย ศาลฎีกาพิเคราะห์ เปรียบเทียบเอกสารทั้งสองชุดดังกล่าวแล้ว เห็นว่า รายการบังคับขายตามที่ระบุใน ตรงหรือ ใกล้เคียงกับรายการบังคับขายที่ระบุใน คือ การบังคับขายหลักทรัพย์ของบริษัทพัฒนสิน จำกัด (มหาชน) (CNS) จำนวน 6,000 หุ้น เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2540 จำนวน 1,800 หุ้น เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2540 จำนวน 1,500 หุ้น เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2540 และจำนวน 4,400 หุ้น เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2540 กับบังคับขายหลักทรัพย์บริษัทสหธนกิจไทย จำกัด (มหาชน) (TFS) จำนวนที่ ใกล้เคียงกันคือ 10,900 หรือ 11,000 หุ้น เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2540 ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ย่อม ชี้ชัดให้รับฟังได้ว่า รายการบังคับขาย ก็คือส่วนหนึ่งของการบังคับขายที่โจทก์ส่งต่อศาลนั่นเอง ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการสุดท้ายมีว่า อุทธรณ์ ของจำเลยในข้อที่ว่า จำเลยขอให้ศาลอุทธรณ์ย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยข้อต่อสู้ใน คำให้การข้อ 7 ซึ่งระบุว่า การกระทำตามฟ้องและหนี้สินทั้งหมดตามฟ้อง เป็นการกระทำผิดต่อ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มาตรา 113, 282 แต่ศาลอุทธรณ์ไม่ วินิจฉัยให้ โดยเหตุผลว่าอุทธรณ์ดังกล่าวไม่เป็นสาระนั้น ไม่ถูกต้อง เพราะอุทธรณ์ของจำเลย เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงเป็นสาระที่ศาลอุทธรณ์จะ ต้องรับวินิจฉัยให้ หรือไม่ เห็นว่า ศาลชั้นต้นวินิจฉัยประเด็นตามคำให้การ ข้อ 7 ว่า หากโจทก์ไม่ ดำเนินการบังคับขายหลักทรัพย์ของจำเลยตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำเลยก็สามารถส่งขายหลักทรัพย์ของตนได้ ดังนั้น หากโจทก์ไม่ดำเนินการบังคับขาย จำเลยก็ไม่ หลุดพ้นจากความรับผิด อันเป็นการวินิจฉัยตามประเด็นซึ่งเกิดจากคำให้การ ข้อ 7 ของจำเลยแล้ว ซึ่งหากจำเลยไม่เห็นด้วยกับข้อวินิจฉัยของศาลชั้นต้น ก็ชอบที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์โต้แย้งข้อวินิจฉัย ในประเด็นนี้ของศาลชั้นต้น แต่จำเลยกลับบรรยายอุทธรณ์เกี่ยวกับข้อต่อสู้ในคำให้การ ข้อ 7 อยู่ใน

อุทธรณ์หน้าที่ 14 ข้อ 1.7 ในทำนองว่าศาลชั้นต้นจะต้องวินิจฉัยให้จำเลยทุกข้อที่จำเลยกล่าวอ้าง
ทั้ง ๆ ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยให้ตามประเด็นที่ยกขึ้นในคำให้การแล้ว ฉะนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับ
วินิจฉัยเพราะเป็นอุทธรณ์ที่ไม่เป็นสาระ จึงชอบแล้ว ไม่มีเหตุที่จะต้องย้อนสำนวนไปให้
ศาลอุทธรณ์ต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาให้ใหม่ ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของโจทก์แก้ฎีกาเอง จึงไม่กำหนดค่าทนายความให้

องค์คณะ

สมชาย จุลนิติ · มานัส เหลืองประเสริฐ · ทวี ประจวบลาภ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3120/2555>